

Seat No. : _____

MM-115

March-2019

B.Ed., Sem.-IV

**C-05 : Guidance and Counselling
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) નીચેના કોઈ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (1) સાંપ્રત સમયમાં માર્ગદર્શનની શા માટે જરૂરિયાત છે ? ચર્ચો.
- (2) માર્ગદર્શનનો અર્થ આપી, માર્ગદર્શનના સિદ્ધાંતો સવિશેષ સમજાવો.
- અથવા**
- (1) વ્યક્તિગત માર્ગદર્શનમાં ઉદ્ભવતી સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- (2) માર્ગદર્શનનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો.
- (B) નીચેના છ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 4
- (1) શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન એટલે શું ?
- (2) વ્યક્તિગત માર્ગદર્શનનો અર્થ આપો.
- (3) ઉદ્દિશા શબ્દનો અર્થ આપો.
- (4) વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન એટલે શું ?
- (5) માર્ગદર્શનના ચાલક ધ્રુવો કયા છે ?
- (6) જૂથ માર્ગદર્શન એટલે શું ?
2. (A) નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (1) શૈક્ષણિક માર્ગદર્શનના સિદ્ધાંતોના વિનિયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (2) વર્ગખંડ અધ્યયન — અધ્યાપન પ્રક્રિયા માટે શૈક્ષણિક માર્ગદર્શન પદ્ધતિઓ વર્ણવો.
- અથવા**
- (1) ઉદ્દિશા સંસ્થાના હેતુઓ જણાવી, તેનાં કાર્યોની વિગતે ચર્ચા કરો.
- (2) જૂથ માર્ગદર્શનની વિવિધ પ્રવૃત્તિ જણાવી, તેની મર્યાદા સ્પષ્ટ કરો.
- (B) નીચેના પાંચ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 3
- (1) ગુજરાત સરકારે કઈ સાલમાં વોકેશનલ ગાઈડન્સ બ્યૂરોની શરૂઆત કરી ?
- (2) માર્ગદર્શન કાર્યક્રમનો પ્રારંભ સૌપ્રથમ કયા દેશમાં થયો હતો ?
- (3) વ્યક્તિગત માર્ગદર્શન શા માટે જરૂરી છે ?
- (4) અભ્યાસક્રમ એટલે શું ?
- (5) માર્ગદર્શનનો અભ્યાસક્રમમાં વિનિયોગ શા માટે જરૂરી છે ?

3. (A) નીચેના કોઈ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (1) વર્તમાન સમયમાં કારકિર્દી માર્ગદર્શનની જરૂરિયાત જણાવો.
  - (2) વ્યાવસાયિક વિકાસનો ગિન્ઝબર્ગનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

અથવા

- (1) વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શનમાં હોલેન્ડનું પ્રદાન સવિસ્તાર સમજાવો.
  - (2) વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શનની અગત્યતા વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.
- (B) નીચેના છ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 4
- (1) વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શનનો અર્થ જણાવો.
  - (2) કારકિર્દી એટલે શું ?
  - (3) ગિન્ઝબર્ગના મતાનુસાર તરંગ અવસ્થાનો સમયગાળો જણાવો.
  - (4) હોલેન્ડે માનવ વ્યક્તિત્વને કેટલા પ્રકારમાં વહેચ્યું છે ?
  - (5) હોલેન્ડના સિદ્ધાંત મુજબ સામાજિક વિભાગમાં શેનો સમાવેશ થાય છે ?
  - (6) વ્યાવસાયની બુદ્ધિપૂર્વકની પસંદગીનાં ત્રણ અવયવો કયા નામનાં મનોવૈજ્ઞાનિકે સૂચવ્યાં ?

4. (A) નીચેના કોઈ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો : 14
- (1) પ્રતિભાશાળી બાળકોનાં લક્ષણો જણાવી, તેમને માર્ગદર્શન આપવાની રીત સમજાવો.
  - (2) તમારા વર્ગમાં ધીમું શીખનાર બાળકોને તમે કેવી રીતે માર્ગદર્શન આપશો ?

અથવા

- (1) દષ્ટિની ખામી ધરાવનાર બાળકોના પ્રકાર જણાવી, તેમને શિક્ષણ કેવી રીતે આપશો ?
  - (2) મંદબુદ્ધિ બાળકોના પ્રકાર જણાવી, તેમના શિક્ષણ માટે કેવી વ્યવસ્થા કરશો ? સમજાવો.
- (B) નીચેના પાંચ હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 3
- (1) વિશિષ્ટ બાળકોની વ્યાખ્યા આપો.
  - (2) પ્રતિભાશાળી બાળકોની બે મર્યાદા જણાવો.
  - (3) શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા બાળકો માટે સરકાર દ્વારા કઈ યોજના અમલમાં મૂકી છે ?
  - (4) દષ્ટિની ખામી ધરાવતા બાળકો માટે કોઈ સંસ્થા રાષ્ટ્રીય સ્તરે કાર્યરત છે ?
  - (5) વિકલાંગ બાળકોમાં કોનો સમાવેશ થાય ?

Seat No. : _____

MM-115

March-2019

B.Ed., Sem.-IV

**C-05 : Guidance and Counselling
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Give answer of any **one** of the following questions group : **14**

- (1) Why guidance is necessary in present times ?
- (2) Define guidance and explain specifically the principles of guidance.

OR

- (1) Discuss in details about the rising problems and their remedies of individual guidance.
- (2) Clarify the domain of guidance.

(B) Give answer of any **four** of the following objective questions : **4**

- (1) What is educational guidance ?
- (2) Give meaning of individual guidance.
- (3) Give meaning of the word "Udisha".
- (4) What is vocational guidance ?
- (5) What are the driving forces of guidance ?
- (6) What is group guidance ?

2. (A) Give answer of any **one** of following questions – group : **14**

- (1) Clarify the role of a teacher in providing principles of educational guidance.
- (2) Describe educational guidance method for class-room teaching learning process.

OR

- (1) Mention the objectives of Udisha organization and discuss its function in details.
- (2) Mention various activities of group guidance and clarify their limitations.

(B) Give answer of any **three** of the following questions : **3**

- (1) In which year the vocational guidance Bureau was started by the Government of Gujarat ?
- (2) In which country did the guidance program was started firstly ?
- (3) Why Individual guidance is necessary ?
- (4) What is curriculum ?
- (5) Why guidance is necessary in curriculum ?

3. (A) Give answer of any **one** of the following questions groups : 14
- (1) Explain the need of career guidance in present times.
  - (2) Explain Ginzberg's principle of professional development.
- OR**
- (1) Explain in details the contribution of Holland in vocational guidance.
  - (2) Explain in details about the importance of vocational guidance.
- (B) Give answer of any **four** of the following questions : 4
- (1) Explain the meaning of vocational guidance.
  - (2) What do you need by "Career" ?
  - (3) Mention the period of adolescence stage according to Ginzberg.
  - (4) In how many types did Holland divide the human personality ?
  - (5) According to Holland's principle what is included in social section ?
  - (6) Three components of intelligent selection of profession were suggested by which psychologist ?
4. (A) Give answer of the following question groups : 14
- (1) Mention the traits of gifted children and explain the method of their guidance.
  - (2) How will you provide guidance to slow learner children in your class ?
- OR**
- (1) Mention the types of visually limitations children and explain how will you teach them.
  - (2) Mention the types of mentally retarded children and explain what arrangement will you make for their educational ?
- (B) Give answer of any **three** of the following questions : 3
- (1) Define special children.
  - (2) Mention two limitations of gifted children.
  - (3) Which project has been implemented by the Government for physically disabled children ?
  - (4) Which organization at national level works for visually impaired children ?
  - (5) Who are included for disabled children ?
-